

РЕШЕНИЕ

№ 1476

гр. Пловдив, 24.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VI СЪСТАВ, в публично заседание на седми ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Величка П. Белева

Членове: Надежда Н. Дзивкова Рашкова
Виделина Ст. Куршумова
Стойчева

при участието на секретаря Т.ка Г. Мавродиева
като разгледа докладваното от Надежда Н. Дзивкова Рашкова Въззивно гражданско дело № 20225300502094 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 от ГПК.

Постъпила е въззивна жалба от С. А. М. против Решение № 2247/17.06.2022г., пост. по гр.д.№ 7112/2022, ПРС, с което е осъден да заплати на СУ „Д.М.“ сумата от 551,95лв., получена без основание, ведно със законната лихва от 28.04.2021г., до окончателното ѝ изплащане, както и разноси по делото, като е оставено без уважение направеното възражение за прихващане на присъдената сума от сумата от 968,04лв., представляваща обезщетение , дължимо от ответника по чл.226 от КТ за периода 04.05.2021-22.05.2020г.

Жалбоподателят С. М. е обжалвал изцяло решението с мотиви, че същото е неправилно и незаконосъобразно. Поддържа твърденията в отговора на исковата молба и писмената защита, като счита, че при доказателствена тежест за ищцовата страна, тя не е установила твърденията си. Счита, че следва да бъде уважено възражението за прихващане, т.к. по делото е доказано задържането на трудовата книжка в периода 04-22.05.2020г. развива доводи, че работодателят е длъжен при прекратяване на трудовото правоотношение да оформи и върне на работника трудовата му книжка. Твърди, че в случая работодателят не е изпълнил задълженията си по КТ и по Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж, поради което и дължи заплащане на обезщетение. Поддържа и че забавянето на връщането на трудовата книжка се установява от събраните гласни и писмени доказателства по делото. Моли съда да отмени

обжалваното решение и да постанови ново такова, с което отхвърли предявения иск поради прихващане с насрещно задължение на работодателя. Претендира разноси.

Въззиваемата страна СУ Д. М. не е подала отговор. В съдебно заседание поддържа неоснователност на жалбата. Претендира разноси.

Жалбата е подадена в срока по чл.259 от ГПК, изхожда от легитимирано лице – ответник, останал недоволен от постановеното решение, откъм съдържание е редовна, поради което и се явява допустима.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност, намери за установено следното :

Съгл. нормата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно само по въпроса относно валидността и допустимостта в обжалваната част на постановеното решение. Правилността на решението се проверява с оглед наведените доводи във въззивната жалба.

По отношение на валидността и допустимостта на постановеното решение, съдът намира, че същото е постановено от родово и местно компетентен съд, по иск, който му е подсъден, произнесъл се е в законен състав и в рамките на иска, с който е бил сезиран. При това положение следва да се приеме, че решението е валидно и допустимо.

С подадената въззивна жалба се обжалва постановеното първоинстанционно решение с което е уважен иск с пр. осн. чл.55, ал.1, предл.1 от ЗЗД – за връщане на даденото без основание, като не е уважено направеното възражение за прихващане с дължими суми за незаконно задържане на трудовата книжка – пр. осн. чл.226, ал.2 във вр. с ал. 3 от КТ.

За да постанови обжалваното решение, съдът е приел, че по делото се доказва наличие на трудово правоотношение между страните, както и факта, че трудовото правоотношение на ответника е прекратено. Приел е за доказано и че работодателят е изплатил обезщетение по чл.224 от КТ – за неползват платен годишен отпуск през м.04.2020г., преди прекратяване на ТПО, както и е извършил повторно плащане на дължимото обезщетение – вече след прекратяване на ТПО, когато реално и се дължи същото. С оглед на тези факти е приел, че първото плащане е такова без правно основание, поради което и изплатената сума подлежи на връщане. По отношение на възражението за прихващане на ответника със суми, които му се дължат като обезщетение за незаконно задържане на трудовата книжка е приел, че по делото не се установява да има такова действие от страна на работодателя, поради което и това възражение не е уважено.

Макар постановеното решение да се обжалва изцяло, във въззивната жалба не се съдържат конкретни оплаквания относно частта, в която е прието за установено, че се

дължи връщане на платената без основание сума от работодателя. Поради това е подробни доводи няма да се излагат от въззивния съд, а само ще се маркира, че от събраните писмени доказателства – заповед за прекратяване на ТПО, извадки от ведомости за заплати и от счетоводни отчети за извършени плащания, както и от приетата ССЕ, се установява непротиворечиво, че между страните е съществувало трудово правоотношение, което е прекратено на 04.05.2020г. През м.04.2020г. / преди прекратяване на трудовия договор/ работодателят е изплатил на работника обезщетение за неползван платен годишен отпуск, като към този момент не е съществувало основание за подобно плащане. Доказано е и , че след прекратяване на ТПО, през м.05.2020г. е изплатено действително дължимото обезщетение по чл.224 от КТ. Съгл. чл.55, ал.1, предл.1 от ЗЗД даденото без основание подлежи на връщане. Доказано е по делото е изплатеното като обезщетение през м.04.2020г. е без основание, поради което и получената сума следва да бъде върната. Относно размера ѝ, същият се установява както от счетоводните записвания за извършени преводи, така и от ССЕ, като сумата е в размер на 551,95лв.

Основният спор между страните е дължи ли се обезщетение за незаконно задържане на трудовата книжка. Съгл. чл.226, ал.2 от КТ работодателят отговаря към работника за вредите, които той е претърпял поради незаконно задържане на трудовата му книжка, след като трудовото правоотношение е било прекратено, като съгл. ал.3 на същия член обезщетението е в размер на brutното му трудово възнаграждение от деня на прекратяването на трудовото правоотношение до предаване на трудовата книжка на работника. Въпросът как да бъде тълкувано задължението на работодателя да оформи и върне незабавно трудовата книжка на работника при прекратяване на трудовото правоотношение е намерил отговор в ТР № 1 /02.12.2019г., т. д. № 1/2019 г., ОСГК, ВКС. В него е посочено, че при прекратяване на ТПО работодателят следва незабавно, в момента на прекратяване, да предаде надлежно оформена трудовата книжка на работника, като това задължение произтича от чл.350, ал.1 от КТ. Разграничени са хипотезите , при които трудовата книжка се съхранява от работодателя и когато се съхранява от работника. Във втория случай , работодателят изпада в забава от момента на представянето на трудовата книжка. Задължението за заплащане на обезщетение по чл.226, ал.2 и ал.3 от КТ възниква от деня на прекратяване на трудовото правоотношение, когато трудовата книжка се намира при него, и от деня на предоставяне на трудовата книжка за оформянето ѝ, когато тя се съхранява от работника или служителя, като същото е дължимо до деня на предаване на трудовата книжка, съответно до изпълнение на процедурата по чл.6, ал.2 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж. Така, с оглед тези разяснения следва да се приеме, че работодателят следва да докаже, че е предал трудовата книжка в деня на прекратяване на трудовото правоотношение, а ако това не е станало същия ден – да установи, че трудовата книжка не му е била предоставена веднага за оформяне. При

всички случаи той следва да докаже кога е предал надлежно оформена трудовата книжка на работника или кога го е поканил да си я получи.

От фактическа страна по делото за установяване на факта кога е била предоставена и върната трудовата книжка са разпитвани двама свидетели. Писмени доказателства за това не са ангажирани. Свидетелката В.Д., която е работила като *** при работодателя твърди, че М. не е представил трудовата си книжка при подаване на заявлението за напускане. След известно време той донесъл трудовата книжка и след 2,3 дни същата му е предадена оформена. Бил извикан по телефона, явил се и я получил, за което имало съставена декларация. Свидетелката твърди, че поне една седмица минала след подаване на молбата за прекратяване на трудовия договор.

Разпитана е и свидетелката Е.Б., която също е работила като *** в същото училище. Твърди, че на 29.04.2020г. М. подал своята и нейната молба за напускане. Разбрали на 04.05.2020г. молбата им е одобрена и още същия ден двамата занесли трудовите си книжки. Директорът на училището им казал, че служителят, който трябва да ги оформи – г-жа Д. е в болнични и че ще ти уведомят по телефона когато оформят документите. Обадили им се на 22.05.2020г. и още същия ден двамата със С. получили трудовите си книжки, удостоверения за трудов стаж и заповедите за прекратяване на трудовото правоотношение.

От тези показания се установява, че трудовата книжка не се е намирала в работодателя към момента на прекратяване на трудовото правоотношение. Доколкото в негов интерес е установяване на факта, че не е изпаднал в забава, то той е следвало да докажи кога му е предоставена трудовата книжка. Данни в тази насока по делото не са събрани. Той следва да установи и кога е предал или поканил работника за получаване на трудовата книжка. Свидетелката Д. твърди, че в тази връзка е подписана декларация, но по делото такава не е представена. Ето защо, съдът намира, че работодателят не доказва да е изпълнил задължението си да предостави оформена трудовата книжка на работника в деня на прекратяване на трудовото правоотношение или в дена на предоставянето ѝ от работника, поради което и дължи обезщетение за незаконното ѝ задържане. Периодат на задържане следва да бъде определен от момента на прекратяване на трудовия договор до датата, на която свидетелката твърди да е предадена – 22.05.2020г. размерът на обезщетението следва да се определи с оглед получаваното брутно трудово възнаграждение от М.. За м. 04.2020г. същото е било в размер на 1075,60лв. Така размерът на обезщетението за периода 04.05-20.05.2020г. е в размер на 968,04лв.

По изложеното, съдът намира, че направеното възражение за прихващане със суми, дължими като обезщетение по чл.226, ал.2 от КТ е доказано по основание и размер и следва да бъде уважено. Доколкото исковата сума за връщане на недължимо платено е на по-нисък размер, то предявеният иск ще следва да бъде отхвърлен.

Постановеното решение се явява неправилно и незаконосъобразно поради което ще следва да бъде отменено и вместо него бъде постановено ново такова, с което предявеният иск се отхвърли поради извършено прихващане с насрещно задължение на ищеца.

На осн. чл.78 от ГПК въззиваемият следва да заплати на жалбоподателя сумата от 500лв. , разноски за въззивната инстанция за заплатено адвокатско възнаграждение, 25лв. за заплатена ДТ за въззивно обжалване, както и 400лв. разноски пред първата инстанция или общо 925лв. разноски в производството.

С оглед на изложеното съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2247/17.06.2022г., пост. по гр.д.№ 7112/2022, ПРС, изцяло, като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявения от СУ „Д.М.“, ЕИК ***, против С. А. М., ЕГН *****, иск за заплащане на сумата от 551,95лв., получена без основание, ведно със законната лихва от 28.04.2021г., до окончателното ѝ изплащане, поради извършено прихващане, предявено с възражение за прихващане на С. А. М., ЕГН *****, със сумата от 968,04лв., съставляваща обезщетение по чл.226, ал.2 от КТ за незаконно задържане на трудовата книжка в периода 04.05.2020-22.05.2020г., дължимо от СУ „Д.М.“, ЕИК ***, на С. А. М., ЕГН *****.

ОСЪЖДА СУ „Д.М.“ , ЕИК ***, да заплати на С. А. М., ЕГН *****, сумата от 925лв. разноски.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____